OCENA OBSZAROWA JAKOŚCI WODY
dla gminy Subkowy za rok 2016

- Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Tczewie na podstawie art. 4 Ustawy z dnia 14 marca 1985 r. o Państwowej Inspekcji Sanitarnej (t. jedn. Dz. U. 2015r. poz.1412), oraz § 20 Rozporządzenia Ministra Zdrowia z dnia 13 listopada 2015r. w sprawie jakości wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi (Dz. U. z 2015 poz. 1989), informuje co następuje:
  - Nadzorem sanitarnym w gminie Subkowy objęte są 4 urządzenia wodociągowe, w tym
    - 2 wodociągi o produkcji wody < 100 m^3/dobę
    - 2 wodociągi o produkcji wody 100- 1000 m^3/dobę,
  - Eksploatatorem omawianych 4 urządzeń wodociągowych jest Spółdzielnia Kółek Rolniczych w Subkowach z siedziba na ul.Wodnej 2, która prowadzi działalność w myśl Ustawy z dnia 7 czerwca 2001 r. o zbiorowym zaopatrzeniu w wodę i o zbiorowym odprowadzaniu ścieków (tj. Dz. U. z 2015, poz. 139) (nr zezwolenia na prowadzenie zbiorowego zaopatrzenia w wodę: RK.I.7037-1/09 z dnia 16.01.2009 r.)
  - Ujęcia wody do spożycia w gminie Subkowy niezależnie od wydajności oparte są tylko na wodach podziemnych. W powyższych wodociągach uzdatnianie wód przeprowadza się najczęściej metodą napowietrzania i filtracji na złożach piaskowych.
  - We wszystkich urządzeniach wodociągowych systematycznie kontrolowano jakość wody zgodnie z rozporządzeniem Ministra Zdrowia z dnia 13 listopada 2015r. w sprawie jakości wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi (Dz. U. z 2015 poz. 1989), zarówno w ramach nadzoru sanitarnego jak i w ramach kontroli wewnętrznej Spółdzielni Kółek Rolniczych zgodnie z § 5 w w/w rozporządzenia.
  - W zakresie monitoringu kontrolnego i przeglądowego wykonywanego w ramach nadzoru sanitarnego oraz kontroli wewnętrznej badane były następujące wskaźniki: barwa, mętność, pH, przewodność właściwa, zapach, smak, jon amonowy, azotany, azotyny, mangan, żelazo, fluorki, chlorki, siarczany, cyjanki, rtęć, sód, indeks nadmanganianowy, bor, glin, chrom, nikiel, arsen, selen, kadm, antymon, ołów, Σtrichloroetenu i tetrachloroetenu, 1,2-dichloroetan, benzo(a)piren, ΣWWA, ΣTHM pestycydy chloroorganiczne, pestycydy fosforoorganiczne, Σpestycydów, , benzen, oraz parametry mikrobiologiczne: Escherichia coli, Enterokoki, bakterie grupy coli, ogólna liczba mikroorganizmów w 36°C. oraz ogólna liczba mikroorganizmów w 22°C.
  - Zakład produkcyjny „Fregata'' w Waćmierzu korzysta z wody z wodociągu publicznego.
  - W roku 2016 na terenie gminy Subkowy pobrano łącznie 24 próbki wody w tym Państwowa Inspekcja Sanitarna w Tczewie w ramach nadzoru sanitarnego pobrała do badań 8 próbek wody z których 2 zostały zakwestionowane (załącznik 2 i 4) z uwagi na obecność bakterii grupy coli oraz ponadnormatywną wartość jonu amonowego i manganu w wodzie do spożycia

Tabela 1. Charakterystyka wodociągów na terenie gm. Subkowy

L.p	Urządzenie wodociągowe-miejscowość	Miejscowości zaopatrywane w wodę	Parametry ponadnormatywne w wodzie	Liczba ludności zaopatrywanej w wodę	Wielkość produkcji wody[m^3/d]
1	Subkowy	Subkowy, Wielka Słońca, Mała Słońca, Rybaki, Mały Garc, Narkowy	-	3477	353,76
2	Wielgłowy	Wielgłowy, Brzuśce, Starzęcin, Radostowo	-	1249	113,46
3	Waćmierz	Waćmierz	jon amonowy mangan	266	34,49
4	Gorzędziej	Gorzędziej	bakterie grupy coli	549	94,13

Występujące przekroczenia jonu amonowego i manganu oraz obecność bakterii grupy coli w wodzie do spożycia nie potwierdziły się w kolejnych badaniach w ramach kontroli wewnętrznej w związku z czym uznano je za incydentalne.
Światowa Organizacja Zdrowia (WHO) nie proponuje zalecanej dopuszczalnej wartości dla jonu amonowego w wodzie do spożycia, opartej na przesłankach zdrowotnych, jednakże podwyższone stężenia jonu amonowego mogą zmniejszyć skuteczność dezynfekcji wody, przyczynić się do powstawania azotynów w sieci wodociągowej a także powodować nieskuteczne usuwanie manganu i wywołać zmiany smaku i zapachu wody.
Z uwagi na fakt, ze woda nie jest głównym źródłem manganu w diecie oraz przyjmując duży margines bezpieczeństwa Światowa Organizacja Zdrowia oceniła, że w pełni bezpieczne dla zdrowia ludzi stężenie manganu w wodzie przeznaczonej do spożycia wynosi 400 µg/l. Jest to wartość 8 razy większa niż wspomniane polskie regulacje, a jej przekroczenia zdarzają się sporadycznie.

Stężenia fluorku w roku 2016 w wodzie z poszczególnych wodociągów gm. Subkowy wykazują wartości poniżej normy (1,5 mg/l).

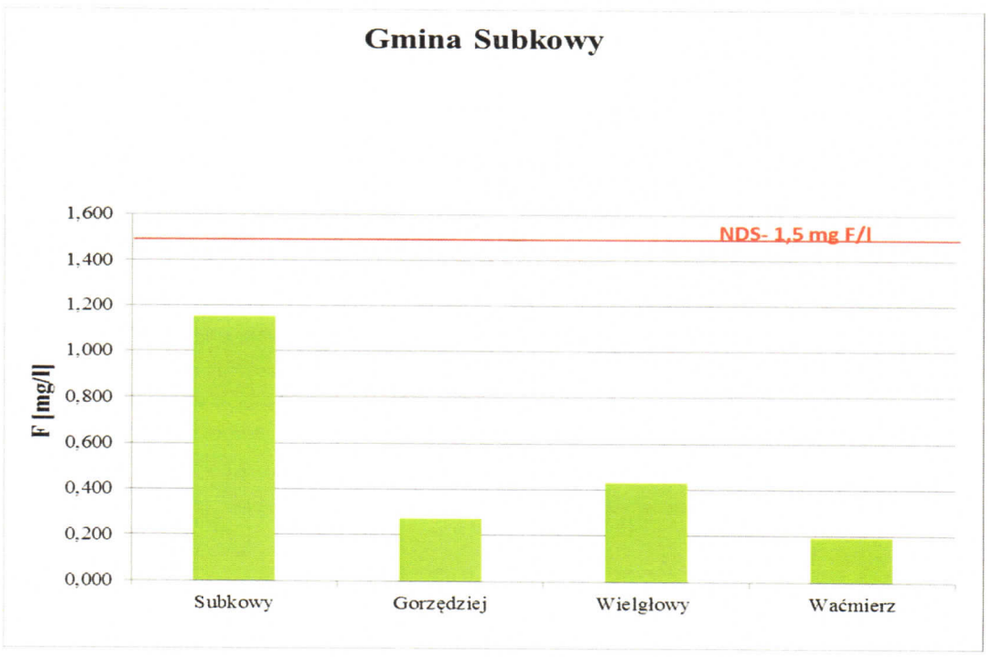

Rys. 1. Zawartość **fluorków** w badanych próbkach wody do spożycia w 2016 r. w gminie Subkowy.

Ocena obszarowa jakości wody do spożycia przez ludzi na terenie gm. Subkowy
za okres 2016r. dla stref zaopatrzenia w wodę do spożycia przez poszczególne wodociągi na terenie gm. Subkowy (załączniki od 1 do 4):

załącznik 1 - wodociąg publiczny **Wielgłowy**
załącznik 2 - wodociąg publiczny **Waćmierz**
załącznik 3 - wodociąg publiczny **Subkowy**
załącznik 4 –wodociąg publiczny **Gorzędziej**

Załącznik 1

OCENA OBSZAROWA JAKOŚCI WODY
dla miejscowości **Wielgłowy** gm. Subkowy za 2016r.

Producentem wody w ilości 113,46 m³/dobę zaopatrujących 1249 mieszkańców miejscowości Wielgłowy, Brzuśce, Stażęcin i Radostowo jest Spółdzielnia Kółek Rolniczych w Subkowach ul. Wodna 2.

Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Tczewie prowadzi monitoring jakości wody do spożycia produkowanej przez wodociąg w Wielgłowach w oparciu o Rozporządzenie Ministra Zdrowia z dnia 13 listopada 2015r. w sprawie jakości wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi (Dz. U. z 2015 poz. 1989).

W 2016 r w ramach prowadzonego monitoringu w ramach nadzoru sanitarnego oraz kontroli wewnętrznej przedsiębiorstwa wodociągowego pobrano do badań 7 próbek wody, z których wszystkie spełniały wymagania określone w w/w rozporządzeniu, w związku z czym Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Tczewie stwierdził przydatność wody do spożycia dostarczanej przez wodociąg publiczny Wielgłowy.

Załącznik 2

OCENA OBSZAROWA JAKOŚCI WODY

dla miejscowości **Waćmierz** gm. Subkowy za okres 2016r.

Producentem wody w ilości 34,49 m³/dobę zaopatrujących ok. 266 mieszkańców miejscowości Waćmierz jest Spółdzielnia Kółek Rolniczych w Subkowach ul. Wodna 2.

Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Tczewie prowadzi monitoring jakości wody do spożycia produkowanej przez wodociąg w Waćmierzu w oparciu o Rozporządzenie Ministra Zdrowia z dnia 13 listopada 2015r. w sprawie jakości wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi (Dz. U. z 2015 poz. 1989).

W 2016 r w ramach prowadzonego monitoringu w ramach nadzoru sanitarnego oraz kontroli wewnętrznej przedsiębiorstwa wodociągowego pobrano do badań 5 próbek wody, z których 1 została zakwestionowana z uwagi ponadnormatywną wartość jonu amonowego i manganu. Wartości parametrów kwestionowanych przedstawiono w poniższej tabeli.

Wodociąg miejscowość	Nazwy punktów kontroli jakości wody	Parametry przekraczające wartości dopuszczalne	Liczba wykonanych badań parametru	Liczba badań przekraczających wartości dopuszczalne	Średnia wartość przekroczenia parametrów dopuszczalnych	Maksymalna wartość przekroczenia parametrów dopuszczalnych	Najwyższe dopuszczalne stężenie
Waćmierz	Budynek mieszkalny, ul. Kasztanowa 18	mangan jon amonowy	3 2	1 1	144 µg/l 0,78 mg/l	144 µg/l 0,78 mg/l	50 µg/l 0,50 mg/l

Incydentalny przypadek pojawienia się podwyższonej wartości jonu amonowego i manganu w badanej próbce wody pobranej z wodociągu publicznego Waćmierz został bezzwłocznie usunięty poprzez działania naprawcze polegające na wymianie elektrozaworu, regulacji procesów napowietrzania i płukaniu sieci wodociągowej. Powtórne wyniki badań przeprowadzone w ramach kontroli wewnętrznej nie potwierdziły przekroczeń w badanym zakresie.

Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Tczewie biorąc pod uwagę wyniki wszystkich badań wody w 2016r. stwierdził przydatność wody do spożycia dostarczanej przez wodociąg publiczny Waćmierz.

Załącznik 3

OCENA OBSZAROWA JAKOŚCI WODY

dla miejscowości **Subkowy** gm. Subkowy za okres 2016r.

Producentem wody w ilości 353,76 m³/dobę zaopatrujących 3477 mieszkańców miejscowości Subkowy, Wielka Słońca, Mała Słońca, Mały Garc i Rybaki jest Spółdzielnia Kółek Rolniczych w Subkowach ul. Wodna 2.

Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Tczewie prowadzi monitoring jakości wody do spożycia produkowanej przez wodociąg w Subkowach w oparciu o Rozporządzenie Ministra Zdrowia z dnia 13 listopada 2015r. w sprawie jakości wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi (Dz. U. z 2015 poz. 1989).

W 2016 r w ramach prowadzonego monitoringu w ramach nadzoru sanitarnego oraz kontroli wewnętrznej przedsiębiorstwa wodociągowego pobrano do badań 7 próbek wody, z których wszystkie spełniały wymagania określone w w/w rozporządzeniu, w związku z czym Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Tczewie stwierdził przydatność wody do spożycia dostarczanej przez wodociąg publiczny Subkowy.

Załącznik 4

OCENA OBSZAROWA JAKOŚCI WODY
dla miejscowości **Gorzędziej** gm. Subkowy za okres 2016r.

Producentem wody w ilości 94,13 m³/dobę zaopatrujących ok. 549 mieszkańców miejscowości Gorzędziej jest Spółdzielnia Kółek Rolniczych w Subkowach ul. Wodna 2.

Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Tczewie prowadzi monitoring jakości wody do spożycia produkowanej przez wodociąg w Gorzędzieju w oparciu o Rozporządzenie Ministra Zdrowia z dnia 13 listopada 2015r. w sprawie jakości wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi (Dz. U. z 2015 poz. 1989).

W 2016 r w ramach prowadzonego monitoringu w ramach nadzoru sanitarnego oraz kontroli wewnętrznej przedsiębiorstwa wodociągowego pobrano do badań 5 próbek wody, z których 1 została zakwestionowana z uwagi ponadnormatywną wartość bakterie grupy coli. Wartości parametru kwestionowanego przedstawiono w poniższej tabeli.

Wodociąg miejscowość	Nazwy punktów kontroli jakości wody	Parametry przekraczające wartości dopuszczalne	Liczba wykonanych badań parametru	Liczba badań przekraczających wartości dopuszczalne	Średnia wartość przekroczenia parametrów dopuszczalnych	Maksymalna wartość przekroczenia parametrów dopuszczalnych	Najwyższe dopuszczalne stężenie
Gorzędziej	budynek mieszkalny, ul. Nadwiślańska 1	Bakterie grupy coli	3	1	4 jtk	4 jtk	0 jtk

Incydentalny przypadek pojawienia się bakterii grupy coli w badanej próbce wody pobranej z wodociągu publicznego Gorzędziej został bezzwłocznie wyeliminowany poprzez działania naprawcze polegające na płukaniu sieci wodociągowej. Powtórne wyniki badań przeprowadzone w ramach kontroli wewnętrznej nie potwierdziły przekroczeń w badanym zakresie.

Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Tczewie biorąc pod uwagę wyniki wszystkich badań wody w 2016r. stwierdził przydatność wody do spożycia dostarczanej przez wodociąg publiczny Gorzędziej.